

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

183. An dubius, utrum ante quinquenium elapsum ratificaverit
professionem nullam, maneat obligatus. Ex p. 4. t. 3. res. 49.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

RESOL. CLXXXII.

In dubio, an iustus metus incensus fuerit, & an professio sit valida, pro quo sit presumendum? Idem dicendum est, quando dubium est de animo se obligandi ratione metus. Ex p. 4. tr. 3. Ref. 55.

§. 1. Respondeo presumendum esse in valorem professionis, quia cum constet de professione, & excusatio dubia sit, possessio stat pro professione. Ergo: & ita docet Sanchez in summa tom. 1. lib. 4. cap. 3. num. 27. & Bartholomaeus de Vecchis in praxi Novit. disp. 13. dub. 12. n. 22. Et idem dicendum est in dubio si metus intercesserit, nam in tali casu accessisse non praesumitur, ut patet ex l. 2. C. de his que vi, &c. Idem dicendum est quando dubium est de animo se obligandi ratione metus; quia omnia absolute procedunt, quando pro quocumque casu vertitur in dubium valor professionis, nam iudicatur in favorem Religionis. Ita Suarez de Relig. tom. 2. lib. 7. cap. 2. numer. 6. Lessius lib. 1. cap. 41. dub. 7. num. 76. Gratianus in disceptat. forens. tom. 3. cap. 413. num. 17. Sanchez de ma. trim. lib. 7. disp. 37. num. 12. & alij; quos citat, & sequitur Sanctarellus var. resolut. tom. 1. q. 48. n. 48. sed de hac quaestione supra etiam dictum est.

RESOL. CLXXXIII.

An dubius, virum ante quinquennium elapsam ratificaverit professionem nullam, maneat obligatus? Ex p. 4. tr. 3. Ref. 49.

§. 1. De hoc casu olim interrogatus fui, & negativè respondi cum Merolla tom. 2. disp. 3. cap. 3. num. 283. vbi sic ait. Si fidei professus dubitare incipiat de ratificatione professionis ante quinquennium elapsum, non tenetur stare priori professioni, non enim ante quinquennium praesumit ius ratificationis professionis. Nec obstat, quod in dubio in favorem Religionis iudicandum sit, nam id intelligitur quando neutri fauet possessio, sed in hoc casu possessio stat pro libertate. Ita ille.

2. Ex his tamen sequitur, quod si professus dubitet an priorem professionem invalidam ratificaverit, post transactum quinquennium, teneatur stare priori professioni; & ratio est, quia in dubio recurrendum est ad coniecturas, & praesumptiones; sed Concilium Tridentinum sess. 25. de Regular. cap. 19. praesumit professum ratificasse suam professionem, si per quinquennium contra eam non reclamavit: ergo professus qui dubitat an priorem professionem ratificaverit, debet praesumere quod eam ratificaverit, si intra quinquennium contra eam non reclamavit, ut se conformet sensui & menti Concilij. Secundo in dubio possessio stat pro Religione, & pro ea etiam exitit praesumptio iuris, & Religio habet ius retinendi dictum Religiosum, & reducendi eum, si ex illa discesserit. Ergo etiam in foro conscientiae debet praesumi quod professus intra quinquennium non reclamans, habuerit animum ratificandi professionem, nisi constet de contraria voluntate. Et ita hanc sententiam praeter Merollam vbi supra, docet etiam Sanctarellus in var. resolut. part. 1. quaest. 48. n. 46. & seq.

RESOL. CLXXXIV.

An ignorans nullitatem professionis, vel impeditus ad

reclamandum intra quinquennium, possit adhuc reclamare, non obstanti Concilio Tridentino sess. 23. cap. 9. de Regular. Et quia est dicendum, si re vera scit professionem esse nullam, & labi quinquennium, ac nullo modo ratam habuit professionem, an possit adhuc reclamare? Et an dimissio temeraria habitus non impediat, ut Regularis non audiat super nullitate professionis, si postea eundem habitum reassumat, non obstantibus verbis Concilij? Ex p. 3. tr. 2. Ref. 53.

similis casus a ceteris, lege infra tr. 2. ex Ref. vniuersae doctrinae, & Denique non obstat, & si vides eam per totam, non pigebit.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Bonacina de clausura, quaest. 2. punct. 10. diff. 4. n. 5. quia Concilium loco citato concedit, Religiosum audiri solum intra quinquennium: ergo non permittit ipsum uti alio remedio, cum eo uti non possit, nisi audiatur Deinde in pari causa restitutionis in integrum inter duos minores, melior est conditio possidentis, l. si minor, ff. de minor. Sed Religio privilegio minoris gaudet, cap. 1. de in integ. restit. ergo Religiosus non potest contra Religionem uti privilegio restitutionis in integrum.

Sup. hoc in tom. 6. tr. 1. lege doctrinam Ref. 69. signanter, & item decretum, in principio, & hic supra vide doctrinam Ref. 181. & alterius ref. eius secunda not.

2. Sed affirmatiuam sententiam profus susinendam esse puto, quam tuerent plures Doctores, quos citat, & sequitur Sanchez de marr. tom. 2. lib. 7. disp. 37. à num. 22. usque ad n. 27. qui respondet ad argumenta Bonacinae. Et ita hanc sententiam docet etiam nouissimè Villalobos in sum. tom. 2. tract. 35. diff. 25. n. 9. & ante illum Lessius lib. 1. c. 41. dub. 7. n. 66. Azorius tom. 1. lib. 12. c. 4. q. 10. Gratianus in discept. tom. 3. cap. 413. n. 9. & c. 440. n. 25. Miranda in manuali Pralat. tom. 1. q. 22. art. 3. concl. 2. cum aliis.

3. Sed plus addit Sanchez loco cit. n. 28. vbi probat, quod in foro conscientiae maior, qui reuera sciuit professionem fuisse nullam, & labi quinquennium, intra quod solum conceditur reclamatio, at nullo modo ratam habuit professionem, possit reclamare, & deducere causam ad forum externum, petens restitutionem in integrum ratione iustae ignorantiae, postquam petito se iuramento, id iureiurando affirmare, quia reuera in foro conscientiae, non est professus, & potest fugere; quod si denegetur audientia, est ob ratificationis praesumptionem, & iuramentum illud, quo se ignorasse testatur, sic accipiendum est, quia ignorauit, id est, non habuit scientiam, qua ratam haberet professionem, sicut Tridentinum praesumit. Ita Sanchez, qui alias rationes adducit.

4. Notandum est tamen hic obiter pro intelligentia Concilij Tridentini vbi supra, quod dimissio temeraria habitus non impedit, ut Regularis non audiatur super nullitate professionis, si postea eundem habitum reassumat, non obstantibus illis verbis Concilij, quod si ante habitum spontè dimiserit, nullatenus ad allegandam quancumque causam admittatur. Et ita docent Riccius p. 4. dec. 48. n. 10. Portel in dubiis Regular. verb. Professionis nullitas, n. 45. Campanili in diuersis iur. can. rub. 12. c. 11. n. 18. Suarez de Relig. tom. 3. lib. 7. cap. 3. n. 14. Miranda in manuali Pralat. tom. 1. q. 3. art. 6. concl. 1. Barbola de potest. Episcop. p. 3. alleg. 104. n. 12. Gratianus in discept. tom. 3. c. 413. n. 7. & 8. & Villalobos in sum. tom. 2. tract. 35. diff. 25. num. 4. & alij.

RESOL. CLXXXV.

An ad ratificandam professionem nullam requiratur scientia nullitatis professionis praecedentis? Ex p. 6. tr. 7. & Misc. 2. Ref. 56.

§. 1. Ex communi Doctorum sententia affirmatiuè respondet Franciscus Bordonus tract. de professione